

Svar på skriftligt spörsmål om förutsättningar för kärnkraftsinvesteringar i Europa

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 162/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Atte Harjanne /gröna:

Vad kommer regeringen att göra för att förhindra att förutsättningarna för kärnkraftsinvesteringar försvagas och uppnåendet av målen i Parisavtalet äventyras på grund av Europeiska unionens kriterier för hållbar finansiering?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Taxonomiförordning för hållbar finansiering

I december 2019 nådde EU-institutionerna ett politiskt samförstånd om en förordning om en ram som ska underlätta hållbar investering i EU (den s.k. taxonomiförordningen)¹². Förordningen i fråga publiceras förmodligen på sommaren i Europeiska unionens officiella tidning.

Med taxonomiförordningen skapas ett klassifikationssystem för ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara investeringsobjekt. I taxonomiförordningen fastställs sex miljömål, vars främjande skulle vara miljömässigt hållbart: 1. Begränsning av klimatförändringar, 2. anpassning till klimatförändringar, 3. hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser, 4. övergång till en cirkulär ekonomi, 5. förebyggande och begränsning av föroreningar och 6. skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem.

För att ekonomisk verksamhet ska vara miljömässigt hållbar ska den bidra väsentligt till att uppnå ett eller flera av de ovannämnda miljömålen, inte orsaka betydande skada på något av miljömålen och ska dessutom uppfylla sociala minimiskydds krav. Exaktare sektorspecifika tekniska bedömningskriterier kan fastställas genom en delegerad akt från kommissionen. Tekniska bedömningskriterier kommer dock inte ännu att fastställas för alla sektorer och branscher.

Kärnkraft i den tekniska expertgruppens slutrapport

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5830-2020-REV-1/sv/pdf>
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5830-2020-ADD-1/sv/pdf>

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 162/2020 rd

Den tekniska expertgruppen för kommissionens hållbara finansiering publicerade sin slutrapport om EU-taxonomin³ 9 mars 2020. I slutrapporten och dess bilaga⁴ ger den tekniska expertgruppen till kommissionen sitt eget förslag för tekniska bedömningskriterier för miljömålen avseende begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Genom taxonomiförordningen ges kommissionen befogenheter att godkänna en delegerad akt om de tekniska bedömningskriterierna för miljömålen.

Den tekniska expertgruppen behandlar kärnkraften i sin slutrapport på sidorna 208–211 i bilagan. Den tekniska expertgruppen identifierar kärnkraft som en form av energiproduktion som knappt har utsläpp och som därmed kunde räknas som verksamhet som bidrar till EU-taxonomin miljömål för begränsningen av klimatförändringar. Den tekniska expertgruppen konstaterar dock att kärnkraftens problematik är kopplad till de eventuella skadorna som kärnkraften kan orsaka för andra miljömål, till exempel den cirkulära ekonomin eller naturens biologiska mångfald, samt till hur krävande det är att bedöma de skadliga konsekvenserna i fråga. I sin slutrapport medger den tekniska expertgruppen att den inte har det vetenskapliga kunnande som krävs för att fastställa vetenskapligt trovärdiga tekniska bedömningskriterier för kärnkraft. På grund av detta rekommenderar den tekniska expertgruppen att arbetet för att bedöma eventuella skadliga konsekvenser av kärnkraft ska fortsätta bland experter som har god kännedom om ämnet i fråga.

Finlands möjligheter att inverka

I beredningen av taxonomiförordningens delegerade akter och de tekniska bedömningskriterierna som ingår i dessa deltar i statsrådet och ämbetsverken en omfattande grupp av tjänstemän som är experter inom olika områden och sektorer. Genom taxonomiförordningen grundas för medlemsstaternas tjänstemän en expertgrupp i kommissionen som ska ge råd till kommissionen om delegerade akter och beredningen av de tekniska bedömningskriterierna. Finländska tjänstemän kommer att delta i arbetsgruppens sammanträden och inverka på de tekniska bedömningskriterierna med beaktande av Finlands synpunkter. Statsrådet kommer att med riksdagen kontrollera Finlands ståndpunkt för tekniska bedömningskriterier genom skrivelser till riksdagen.

De tekniska bedömningskriterierna kommer att fastställas genom en delegerad akt från kommissionen. Europaparlamentet och rådet ska godkänna den delegerade akten innan den publiceras, om en kvalificerad majoritet i rådet eller en majoritet i parlamentet motsätter sig godkännandet av den delegerade akten förkastas den.

Helsingfors 26.3.2020

Finansminister Katri Kulmuni

³ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy_en.pdf

⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy-annexes_en.pdf